

Γεωργία

Εισαγωγή

Η γεωργία παραμένει ένας ζωτικός τομέας της οικονομίας της Κύπρου, παρά τη σταδιακή μείωση που παρατηρείται στον χώρο λόγω της ανάπτυξης άλλων τομέων, όπως του τουρισμού και των υπηρεσιών, αλλά και λόγω των δυσκολιών που έχουν ανακύψει τα τελευταία χρόνια ως αποτέλεσμα του έντονα ανταγωνιστικού περιβάλλοντος. Στις μέρες μας, η σπουδαιότητα της γεωργίας δεν καθορίζεται μόνο από οικονομικούς δείκτες, αλλά και από το γεγονός ότι ο τομέας επιτελεί έναν πολλαπλό ρόλο. Πέρα από την παραγωγή τροφίμων, συντείνει σημαντικά στη διατήρηση του περιβάλλοντος και προσφέρει τα απαραίτητα μέσα για να βελτιωθεί και να προστατευθεί η ζωή στην ύπαιθρο.

Κατά την περίοδο 1960-1974, ο αγροτικός τομέας γνώρισε ραγδαία ανάπτυξη, η οποία διακόπηκε το 1974 από την τουρκική εισβολή που είχε ως αποτέλεσμα την κατοχή του 36,2% του εδάφους της Κύπρου. Πιο συγκεκριμένα, σε σχέση με τον τομέα της γεωργίας, οι τουρκικές δυνάμεις κατέλαβαν την περιοχή που παρήγαγε το 46% της συνολικής γεωργικής παραγωγής και το 79% των εσπεριδοειδών, το 68% των δημητριακών, το 100% του καπνού, το 86% των χαρουπιών και το 65% των ζωοτροφών. Επίσης, το 45% της κτηνοτροφικής παραγωγής προερχόταν από αυτήν την περιοχή.

Παρά την αναγκαστική συγκέντρωση του πληθυσμού στο λιγότερο παραγωγικό τμήμα του νησιού, μέσα από συντονισμένες προσπάθειες και μεγάλες επενδύσεις σε εγγειοβελτιωτικά και αρδευτικά έργα, κατέστη δυνατή η επαναδραστηριοποίηση του αγροτικού τομέα, φτάνοντας στα προ του 1974 επίπεδα παραγωγής.

Συνεισφορά του Πρωτογενή Τομέα στο ΑΕΠ και στην Απασχόληση

Η συνεισφορά της γεωργίας και της αλιείας στην ΑΠΑ το 2012 αντιπροσώπευε ποσοστό 2,3%, απασχολώντας στο σύνολο 7,5% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Οι κυριότερες καλλιέργειες είναι οι πατάτες, τα εσπεριδοειδή, τα λαχανικά, οι ελιές και τα σταφύλια. Στον τομέα της κτηνοτροφίας εκτρέφονται κυρίως βοοειδή, αιγοπρόβατα, χοίροι και πουλερικά. Η αλιευτική παραγωγή προέρχεται κυρίως από τη θαλάσσια αλιεία (παράκτια αλιεία και αλιεία με τράτες), τη θαλάσσια ιχθυοκαλλιέργεια (ψάρια, γόνος, γαρίδες) και την ιχθυοκαλλιέργεια του γλυκού νερού (πέστροφα).

Εμπόριο Γεωργικών Προϊόντων

Οι εξαγωγές ακατέργαστων γεωργικών προϊόντων αποτέλεσαν περίπου το 13,5% των συνολικών εγχώριων εξαγωγών το 2012.

Κτηνοτροφία

Ο τομέας της κτηνοτροφίας συνεισφέρει περίπου το 46% της ακαθάριστης γεωργικής παραγωγής και περιλαμβάνει γαλακτοπαραγωγικές αγελάδες, αιγοπρόβατα, χοίρους και πουλερικά. Οι γαλακτοπαραγωγικές αγελάδες, οι χοίροι και τα πουλερικά είναι συγκεντρωμένα σε μεγάλες κτηνοτροφικές μονάδες γύρω από τα αστικά κέντρα, ενώ οι φάρμες αιγοπροβάτων είναι διασκορπισμένες σε ολόκληρη τη χώρα και λειτουργούν με εντατικό ή ελεύθερο σύστημα εκτροφής. Έχει δοθεί μεγάλη

προσοχή στην ανάπτυξη της κτηνοτροφικής παραγωγής, τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά.

Γεωργική και Αγροτική Ανάπτυξη

Βασική αποστολή του Τμήματος Γεωργίας είναι η ανάπτυξη του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα μέσω της επιμόρφωσης και της τεχνικής καθοδήγησης των αγροτών, του σχεδιασμού και της εφαρμογής αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Τα σημερινά προγράμματα δεν αποσκοπούν κατ' ανάγκη σε αύξηση της παραγωγής, αλλά επιδιώκουν την αναβάθμιση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων στην ντόπια και διεθνή αγορά, καθώς και την καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων και συντελεστών της παραγωγής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον εκσυγχρονισμό των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και στην προώθηση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας.

Η ενημέρωση, η εκπαίδευση και η επαγγελματική κατάρτιση του αγροτικού μας κόσμου στις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις της γεωργοκτηνοτροφίας, καθώς και σε θέματα εναρμόνισης της κυπριακής γεωργίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της αποστολής του Τμήματος Γεωργίας για την επίτευξη του πιο πάνω στόχου.

Στα πιο πάνω πλαίσια, το Τμήμα Γεωργίας υλοποιεί το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, ενώ προωθεί την εφαρμογή του Νέου Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, ένα μεγαλόπνοο σχέδιο, το οποίο αποσκοπεί ακριβώς στην αναζωογόνηση της αγροτικής οικονομίας και τη διασφάλιση του μέλλοντος της υπαίθρου, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Μέσα από την εφαρμογή των μέτρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, προωθείται η αύξηση και η βελτίωση της παραγωγής, ο εκσυγχρονισμός των μονάδων παραγωγής και η δημιουργία βιώσιμων γεωργικών εκμεταλλεύσεων με πιο σύγχρονους στόχους, όπως είναι η βελτίωση της ποιότητας και ασφάλειας των τροφίμων, η

προστασία του περιβάλλοντος και του τοπίου και η βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές.

Για περισσότερες πληροφορίες, αποταθείτε στην Ιστοσελίδα του Τμήματος Γεωργίας: www.moa.gov.cy/da